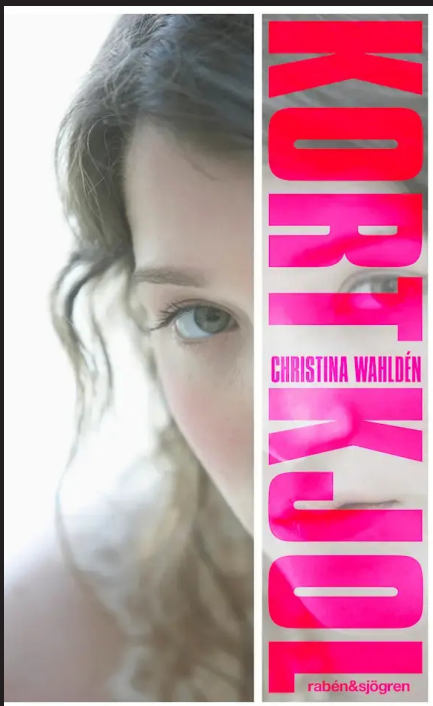

CENSURERAS BARN- OCH UNGDOMSLITTERATUR I SVERIGE IDAG?

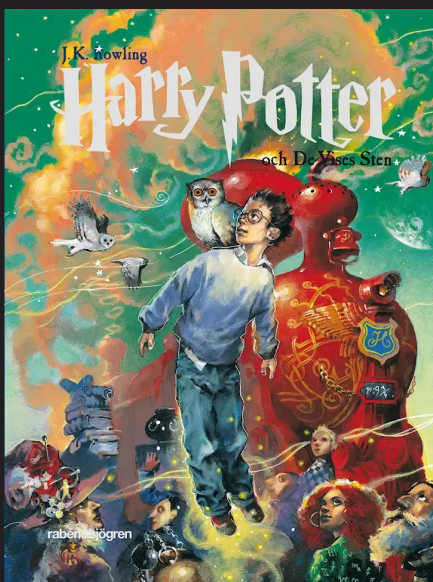
Dawit Isaak
Database of
Censorship

Finns det censur av barn- och ungdomslitteratur i Sverige? Det korta svaret är nej, det finns ingen statlig censur i Sverige på samma sätt som i en del andra länder. Däremot förekommer det påtryckningar av olika slag på till exempel bibliotek och förlag från politiker och privatpersoner, det vittnar bland annat bibliotekarier och förläggare om. Här handlar det främst om olika åsikter som krockar kring vad som är lämpligt för barn och unga att se och läsa.

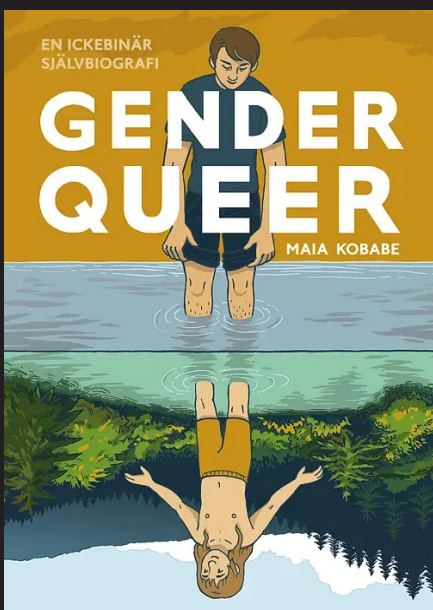
Kort kjol av Christina Wahldén

Efter att boken *Kort kjol* under många år använts i undervisningen på en skola i Hammarö kommun reagerade föräldrar på innehållet. Boken lästes av åttondeklassarna och föräldrarna ansåg att skildringen av den gruppvåldtäkt boken tar avstamp i var alldeles för grov. Ledningen i kommunen gick på föräldrarnas spår och ansåg att boken inte kunde användas i helklassundervisning. Däremot fanns inget totalförbud mot boken på skolan. Författaren Christina Wahldén menade i ett svar på kritiken att det var värre att det sker våldtäkter än att de går att läsa om i en bok. Även förlaget Rabén & Sjögren ifrågasatte att föräldrarna ville få bort boken från skolan och valde att under två veckor lägga upp boken fritt tillgänglig för nedladdning.

Harry Potter-serien av J.K. Rowling

I flera länder har många reagerat på innehållet i böckerna om Harry Potter. Bokserien är en av de mest ifrågasatta i USA, bland annat på grund av det magiska innehållet som vissa menar främjar häxkonst, satanism, ockulta teman och familjefientliga värderingar. I Sverige tog en kristen skola bort Harry Potter-böckerna från skolbiblioteket. De tyckte att böckerna inte passade skolans värderingar då de bland annat innehåller spådomar och svordomar. Eleverna blev även tillsagda att lämna sina egna exemplar av böckerna hemma.

Gender Queer av Maia Kobabe

En av de mest omstridda böckerna i USA under senare år är *Gender Queer* av Maia Kobabe. Anmälarna anser att boken beskriver sex för detaljerat samt vänder sig mot hbtqi-temat. Även i Sverige har boken skapat debatt. En elev i mellanstadiet på en skola i Norrköping lånade hem boken varpå hans föräldrar reagerade på innehållet och ville att boken skulle tas bort från skolbiblioteket. Rektorn ska då ha beslutat att boken endast fick lånas ut till högstadiel elever och att den skulle placeras på en plats i biblioteket som inte var tillgänglig för mellanstadiel elever. En annan mellanstadiel elev försökte låna boken men blev nekad med hänvisning till olämpligt innehåll. I efterhand har rektorn förnekat att mellanstadiel elever förbjudits att låna boken, men skolbibliotekarien har hävdats att instruktionerna från rektor var att ställa undan boken och att den endast fick lånas av högstadiel elever.

